

ind paa et saadant Kontraktforhold? Det er jo fuldstændigt at blive gjort Nar af! Nei, det kan gjerne være, at det unge Menneke efter nogen Tids, maaste endog nogle Mars Forløb faar Lyft til noget Andet og vil gaa over i et andet Haandværk og ikke vil vente sin Læretid ud — den Udvei har han forøvrigt altid, at han først kan staa den ud, inden han begynder paa noget Nyt — men vil trække sig ud af Lærlingekontrakten strax; men saa bør han ogsaa give den Erstatning, som der er Tale om. Jeg skal her gjøre opmærksom paa, at Erstatningens Størrelse jo vistnok i mange Tilfælde vil blive meget ubetydelig. Det kan meget hyppigt være, at man kommer til det Resultat, at Mesteren er meget bedre tjent med at blive af med Lærlingen end beholde ham, saa at man tidt vil sige: Her er ikke Noget at give Erstatning for, og dermed er han saa kvit. De almindelige Retsgrundlæggninger ville saaledes vistnok føre til det reiskærdigste Resultat for begge Parter, og jeg maa derfor indstændig fraraade at vedtage Vædringsforslaget Nr. 19, men derimod fremdeles anbefale Udvalgets Vædringsforslag under Nr. 20.

Ordføreren (M. Sørensen): Det er ganske interessant at lægge Mærke til, hvordan Nr. 2 i Lovforslagets § 2 bærer til en voldsom stor Lavine. Den høitæredede Minister (Zuergeslev) er længst nede. For ham er det ikke noget saa overdentlig stort Spørgsmaal, men da Fællesrepræsentationen for Haandværk og Industri har onstet denne Bestemmelse, ser den ærede Minister ikke Andet, end at den ogsaa kan være meget godt at gaa den Vej. Større bliver imidlertid Punktet, naar vi komme til det ærede Medlem for Christianshavn (C. Jensen). Det var ikke langt fra, lat der i de Udtalelser, han fremkom med, laa saa meget som, at den, som ikke gif med til en saadan Paragraf, tog i det Hele ikke stort Hensyn til, at Svendene lærte Noget, og Svendene skulde jo lære Noget, derfor maatte vi have denne Bestemmelse ind. Det kunde man endda endnu forstaa. Men vi have heller ikke endnu naaet Toppen, Toppen har det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (C. F. Larsen) naaet, idet han gif saa vidt, at han sagde, at fik vi ikke den Paragraf, saa fik vi en hel Samfundsomvæltning, en hel Revolte her til Lands. Det ærede Medlem fremstillede det nemlig saaledes, som om han godt kunde forstaa, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (B. Holm) vilde have Nr. 2 ud, thi han vilde jo omstyrte hele Samfundet og rejse noget Nyt paa

Tomten; men at Thingets Medlemmer, vi rolige og besindige Mænd, der lod Alt gaa paa det gamle Grundlag og kun indfatte nye Stolper, naar det Gamle blev altfor raadent, for muligvis derved at forhindre, at Alt omstyrtes, at vi vilde være mere dertil, det forbaufede det ærede Medlem i overordentlig Grad. Vi ere urettelig der komne paa Høidepunktet ved dette Nr. 2. Jeg tror nok, Samfundet staar lige godt, enten dette vedtages eller ikke, og jeg tror samtidig, at Læredrengene faae akkurat lige stor Digtighed og Kundskab, enten vi vedtage dette eller ikke; men det vide vi, at hvis vi vedtage Bestemmelsen, saa skade vi ikke saa saa Haandværkere hertilands. Det ærede Medlem fra Christianshavn (C. Jensen) mente, at der manglede Grunde for Flertallets Stilling. Ja, maaste; men i Betænkningen findes der rigtignok en hel Spalte Grunde fra Flertallets Side, og en Del andre Grunde udbillede jeg før; hvis Tiden ikke var saa langt fremrykket, skulde jeg gjerne repetere dem og endda fremkomme med nye. Men jeg vil dog kun henlede Opmærksomheden paa Forholdene paa Landet. Hvis dette Nr. 2 bliver vedtaget, saa vil — og der er det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds enig med mig — det være til stor Gene for Haandværkerne paa Landet. Nu gaar det ærede Medlem ud fra, at de unge Menneker — jeg veed ikke, om det ærede Medlem mener, at det skal være som Læredreng, eller efter at de ere blevne Svende — rejse til Kjøbstaden og tage Examen der. Som Regel vil der imidlertid fordres en Del Penge dertil. Det er muligt, at en sparsommelig Svend vil kunne gjøre det inde i Kjøbstaden; men ifald det skal være en Læredreng, som først har lært eller næsten lært paa Landet og nu skal lære i en Kjøbstad, saa bliver det en betydelig Historie, som Læredrengens Forældre næppe have Raad til i mange Tilfælde. Det synes mig iøvrigt at være en mærkelig Misforstaaelse, som hos ærede Medlemmer gjør sig gjældende med Hensyn til den Garanti, som Svendepreven giver. Ærede Medlemmer ere vel ikke ubekjendte med, hvad det Examen svæsen i Haandværkerfaget, som kaldes Svendeprove, vil sige. Iser det ærede Medlem fra Christianshavn, som jo er Haandværker og jo naturligtvis har fulgt dette Spørgsmaal, er vel ogsaa inde i de Historier og veed, at der rundt omkring i Provindsbyerne — saaledes ogsaa paa Fyn — er oprettet en Slags Fabrikker for Haandværkersvende med Svendeprove. Det ærede Medlem vil da vide, at en Masse Svende fra andre Kjøbstæder, hvor der ikke holdes Svendeprove,